

# BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre . . . . . 6 frt — kr.  
Fél évre . . . . . 3 frt — kr.  
Negyed évre . . . . . 1 frt 50 kr.

Egyen szám ára 4 kr.

Hétfői szám 2 kr.

Megjelen minden **hétfőn** délben, **szerdán**, **pénteken** és **vasárnap** reggel.

Felélős szerkesztő:

**Dr. CSILLAG KÁROLY.**

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája, Kazinczy-utca.  
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Kossuth-utca, Vojnich palotában.  
Telefon szám 42.

Nyitási soronkint 20 krajczár.

## A nemzetiségi törvény.

Egy törvényhozásban sem nyilvánult meg annyira a liberális felfogás, mint abban a nemzetiségi törvényben, amely Magyarországon a nemzetiségeknek az államhoz való jogviszonyát szabályozza.

A fehér lapot tették le a törvényhozók a nemzetiségek képviselői elé, azok belé irták minden igényüket, minden óhajtasukat és így készült el ez a törvény.

Megnyugtatta akkoriban az összes kedélyeket és senki sem gondolt arra, hogy ilyen nagylelkű eljárás után évtizedek múlva ez a liberális felfogás megboszulja magát a magyarság rovására.

Ez a törvény csak jogokat osztogatott a nemzetiségeknek és biztosítékokról nem gondoskodott, mert fel sem tételezte, hogy a nemzetiségi kívánalmak még ebből a széles mederből is kicsapjanak és magukkal sodorják a nemzeti belélet nyugalmát, hogy a magyar nemzetnek akkor, a mikor ilyen koncessziókat tesz, a saját önvédelmére kelljen majd gondolnia.

Nem gondolhatott arra, hogy ez a liberalizmus zászlóértő panszlávokat, elfogult és Németországról ábrándozó germánokat fog nevelni, hogy a felsőmagyarországi tótok a legfanatikusabb izgatónak eszközeivé lesznek, hogy a Nagyromániából beözönlő röpiratok és a hasonlóképpen nemzetiségi izgatások czéljából becsempészelt pénz ellen kell majd évtizedek múltán védekezni, hogy egyes megyékben a magyar faj kipusztítására lesz alkalmas, hogy a vallás köpönyegébe bujt szláv hittérítés olyan tért fog hódítani és olyan eredményt felmutatni, amely a világhistóriában is csak ritka esetben fordult elő.

Bebizonyult tehát, hogy az a nagy liberalizmus mire vezetett és hogy érdemtelenségre pazarolta a magyar törvényhozás a bizalmát.

Meg van védve ezzel a törvénnyel minden nemzetiség — és teljesen védtelen maradt ezen törvény mellett a magyar nemzeti szellem. Védtelen maradt azon izgatók ellen, a kik elég

praktikusak és mindig meg tudják kerülni a büntetőjogban determinált bűncselekményeket, amelyekért perbe lehetne fogni őket és a saját nemzetiségük tulhajtott kultusza mellett a magyarságot uton-útfélen szidják, izgatnak ellene és a saját guszthusuk szerint felhasználják a nép butaságát és műveletlenségét.

De oly határozottan egyrésztől sem jő az alattomos támadás, mint keletről, ahol a románok uralkodnak és délről, ahol a panszlavizmus részint Oroszországból, részint Szerbiából becsempézi magát.

A régi Vojvodina még mindig kedvező csatamezeje a panszlávoknak, itt érzik magukat a legjobban és legbiztosabban Szerbia és Horvátország közelében.

Most tehát, amikor már látjuk a veszélyt, legfőbb ideje volna annak, hogy törvényhozásunk a saját védelmünkről gondoskodnék és visszakérnök a kölcsönadott liberalizmusnak a folyó kamatait azoktól a nemzetiségektől, amelyek csak a mi türelmünk és elnézésünk folytán nőttek nagyra.

A nemzeti élet önfentartási ösztöne kéri már, hogy a magyar törvényhozás a saját területének megvédéséről a saját fajanak megerősítésére tartozó eszközök beszerzéséről gondoskodjék; gondoskodjék pedig mindezekről addig, amíg el nem készt, amikor még ur a saját otthonában.

Ha nem gondoskodik róla, megérdemli, hogy a saját házából, a saját otthonából kiverjék!

## A szabadkai ker. betegsegélyző pénztár zászlószentelési ünnepe.

F. évi pünkösd első napján, májns 21-én nagy ünnepély lesz a szabadkai ker. betegsegélyző pénztárnak. Zászlószentelési ünnepét tartja e napon, amelyen az egylet zászlaja nagy ünnepélyek közepette felszentelve lesz.

Az ünnepély fényes eredményét biztosítja az, hogy a zászlómat tisztelt a bizottság ötömösi Magyar Györgyné urhölgyet kérte fel, akinek népszerűsége mindenestre a nagy közönség rokonszenvét megnyerte az ünnepély részére.

Az egylet vigalmi bizottsága a tegnapi napon tartott ülésen már meg is állapította a műsort.

A bizottság megválasztotta ez alkalommal a következő rendező bizottságokat:

Nagybizottság tagjai:

Elnök: Fierst István.

Társelnökök: dr. Barta Antal, Kuthy György.  
Ellenőrök: Zámbery Károly, Székely Andor.  
Titkár: dr. Vécsei Samu.

Jegyzők: Hirth Lipót, Miskolczy István, Réti Izsó.

Bizottsági tagok: Angeli Henrik, Brauchier Péter, Csonka József, dr. Csillag Károly, Fiedor József, Futó Lajos, ifj. Gálly György, Gálik János, Horváth Máttyás, Huros Vendel, Hajnal István, Ivkovic József, dr. Kuthy Béla, Lehoczky Henrik, dr. Makray László, Mánics Antal, Mayer Mór, Maurer Antal, Mayland György, Mezödy Károly, Nagy Ferencz, Pirnitzer Vilmos, Paul György, Tili Ádám.

Testületek kiküldöttjei: Szabadkai pincesz-egylet: Pavetics Ignác, Garabb József, Ahác Ferencz.

Szabadkai polg. olvasókör: Sztantics Károly, Vojnicz Ferencz, Hegedüs Ferencz.

Szabadkai keresk. ifjak társulata: Hoffmann Ferencz, Pukecz Kálmán, Bendé Akos.

Szabadkai öns. [jót. egyesület: Halbrohr Sándor, Réti Izsó, Geiger Ferencz.

Concordia szab. jót. egylet: Deák István, ifj. Klein Jakab, Föglein Károly.

Báró Hirsch Mór egylet: dr. Blau Géza, Petonszky Ferencz, Szilberleitner Ferencz.

Önk. tűzoltó testület: Kopunovic Károly, Petonszky József, Milassin Andor.

M. Á. V. altiszti kör: 3 tag.

Kömüves ipartársulat: Nagy Ferencz és 2 tag és a még bejelentendő egyletek tagjai.

Az ünnepély eddig megállapított programja a következő:

Május 20-án. 1) A déli és esti vonattal érkező vendégek és küldöttségek fogadtatása a pályaudvaron. A később érkező vendégeket minden vonat érkezésnél egy bizottság fogadja (ismertető jel: kék és fehér szalag.)

2) Esti fél 8 óraker fáklýsment és szerenádnagyságos ötömösi Magyar Györgyné zászlóánya tiszteletére. Gyülekezés a kerületi pénztár helyisége előtt. Utirány: Vesseleny-utca, Szt.-István tér, Rudich és Petöfi-utca.

Május 21-én. 1) Reggeli 6 óraker riadó, tartja a szabadkai önk. tűzoltóság zenekara.

2) 9 óraker gyülekezés a „Pest” szálloda nagytermében; küldöttség menesztése a zászló anyáért; fél 10 óraker felvonulás a gyülekező egyesületek és testületekkel a Szent Teréz templomba; 10 óraker ünnepi szent mise, utána alkalmi szent beszéd, tartja ngos Mamuzsits Máttyás prépost plébános.

3) Fél 11 órakor kivonulás a templomból nyitott zászlóval a városi színházba.

4) A zászlónya megérkezése után a szegbeverési aktust megelőzőleg

a) Hymusz, éneklé a Szabadkai Dalegylet.

b) A szabadkai ker. betegsegélyző pénztár öt éves története, előadja Dr. Klein Adolf pénztári főorvos.

c) Dr. Csillag Károly „Jósziv” cz. alkalmi költeménye, szavalja Lénárd Málka k. a.

d) A zászlószegek beverése megállapított sorrendben.

e) Szózat, éneklé a Szabadkai Dalegyesület.

5) Délután 2 órakor társas ebéd a „Pest” szálloda termeiben. (Egy teríték ára táncvigalmi részvételi jeggyel 2 frt 50 kr.)

6) Esti 9 órakor zártkörű táncvigalom a Pest szálloda termeiben. Belépő jegy ára 1 frt, családjegy 2 frt 50 kr.

A társasében való részvételt kéri a bizottság a kibocsátandó aláírási íveken, vagy szövegeileg a bizottság elnökségével (a pénztár hivatalos helyiségében, Haverda Boldizsár-féle ház) legkésőbb május 18-ig tudatni, hol min dennemű felvilágosítás is szerezhető.

## Különfélék.

— **Telcs Ede** városunk szülötte, ki már európai hírnevet vívott ki magának gyönyörű kis szobraival, a tegnap megnyílt tavaszi tárlaton három szobrocskával szerepel. A fővárosi sajtó első helyen említi Telcs munkáit, mint a legsikerültebb szobrait a tárlatnak. A megnyitáson **Vla s i c h** miniszter megszólította hírneves szülöttünket és gratulált szép munkájához. A „Magyar Hirlap”-ban Bródy Sándor így ír Telcs szobrairól: „Telcs Ede három szoborműve, a 73., 74. és 76. A 74-es számu „E n y e l g é s” című nemcsak rendkívül kedves, de jóval fölülte áll mindannak, amit ebben a genrebén a mi fiatal szobrászaink eddig csináltak. A másik kettő: kis álló portrait. Frissek, jók. Gratulálunk a fiatal művészeknek és hisszük, hogy szülővárosa idővel lesz abban a kellemes helyzetben, hogy valamelyik terére egy szép szoborművet fog nála megrendelni. Hogy mikoz? Hát — majd!

— **Szabadkai versenyzők a budapesti versenyen.** Ma délután 3 órakor indulnak el a távgyaloglók Budapestről a kik az országos versenyen részt vesznek. 30 kilométert kell a versenyzőknek megtenni a székes-fehérvári országuton. A szabadkai sport egyeslet tagjai közül négyen vesznek részt a versenyben névszerint: Stantics György, Vujkovic Cz. Benő, Erdélyi József és Párdics István valamennyi kitűnő gyalogló.

— **Házi estély.** A szabadkai kath. legényegyesület 1899. ápril 23-án szent József pártfogása tünnapén saját házában (IV. Rákóczy utca 20.) ének-, szavalat- és színelőadásból álló Házi estélyt rendez. Belépti díj helyett a vendégek tetszés szerint adakozhatnak.

— **Jegyzőválasztás.** Németpalánkáról írják, hogy az ottani községi előjáróság Diener Lajos volt kis-hegyesi községi irnokot a tegnapelőtt megejtett választás alkalmával egyhangulag aljegyzővé választotta meg.

— **Kórház a szegényházban és szegényház a kórházban.** A mostani szegényházi és kórházi állapotok nem éppen a legideálisabbak. A szegényházból mindeddigél nem tudják kiirtani a betegeket, úgy hogy ez a szegényház tulajdonképen egy fiók kórháznak tekinthető. Ebben a szegényházban a betegek gyógyítása egy kissé furesán megy, mert állandó orvosuk nincs és az összes kórházi orvosok gyógyítják a betegeket. Ennek aztán meg van az a következménye, hogy egy-egy beteg 5–6 orvos kezelése alá is esik úgy, hogy a legjobb akarat mellett is ez a szegényházi beteg javulására csak hátrányos lehet. A kórházban pedig a gyógyítás és orvosi kezelés tekintetében kifogás nincs — de van egy más baj, ami egy egészséges embernek se kellemes — mert a kórházi kassa mindig fogytán van úgy, hogy az ott működő orvosoknak is bizony sokszor még a fizetésre is várakozniok kell. Azért adtuk ennek a hírnek a fenti címet.

— **Ötven éves tanítói jubileum** Blum Salamon a verbázi népiskola tanítója május hóban üli meg működésének ötven éves jubileumát. Blum egy egész nemzedéket nevelt fel, több mint 5000 gyermeket tanított működése óta. Volt tanítványai 10.000 irtot gyűjtöttek részére és ezenkívül értékes ajándékokkal is meglepi. Az agg tanítót valószínűleg Ő felsége is kifogja tünnein.

— **Az érsekújvári nemzetközi lóvásár** iránt mely április hó 30-án délután és május hó 1-én fog megtartatni, a tenyésztők és kereskedők részéről nagy az érdeklődés. A bejelentések és tudakozódásokból következtetve, a vásárnak rendkívül nagy torgalma lesz. Ezen vásár 17 év alatt az ország legjelentékenyebb lóvásárjává fejlődött, alig van külföldi lókereskedő, ki ide el ne jöjné, de ez természetes is, mert itt mindenféle loanyag kitűnő választékban kapható. Lakások és is tallók az érsekújvári rendőrkapitányi hivatalban kaphatók.

— **Öngyilkos ügyvéd.** Nemrég megirtuk, hogy Dr. Skultéty hodsági ügyvéd Gombosnál a Dunába vetette magát de szerencsére egy halász kifogta. Mint értesülünk az öngyilkosságot azért akarta elkövetni, mert amerikai párbaja volt.

— **Piros Józsi itthon.** Hosszu sor flakker száguldoit végig tegnap délután a Kossuth u czán és fordult be a Petőfi utczába, hogy onnan meg a cigány negyedbe jusson. Minden flakkeros mellett egy nagy bőrdő — némelyik mellett gyerekkosci — bent a bőrdőlése hintóban sápadt arcu cigány legények és piros képű menyecskék ültek. A férfi öleiben a rajtó — az asszony karján a hegedű. (Mert hát a férfi ott a kocsi ruganyos párnáin biztosabban tartja a gyereket, mint az asszony) Széjjel néztek a barna legények a csöndes utczákon — mosolyra formálódott az arcuk mikor egy egy ismerős gyalogolt el mellettük és lekiáltott a kocsi-ról, hogy: itthon vagyunk már — aztán hozzá tette: hála a jó Istennek! Mert bizony ez a barna nép csak itthon érzi magát jól, akkor távozik csak ha muszáj, mert kevés a kereset. Megfogadta Piros Józsi nem egyszer még se megyek el Szabadkáról — de bizony mikor az ősz közepére jutunk — jönnek a fényes ajánlatok a fővárosból — cseng az arany, szép képes fele van a nagy bankónak itthon meg, ebben a nagy mulatós bácskai fővárosban nem lehet megélni — el kell hát fogadni az ajánlatot, itthon kell hagyni a

kedves szülővárost. Könnyezve hagy a el tavaly ősszel városunkat híres primásunk — könnyezve tért tegnap vissza. Akkor, mert fájt a szive, most mert a lelke is örül. Hiába — nincsen párja a jó buczkai sillenek — de meg ez a poros város is olyan kellemes félszek — a lakói meg ha ritkán mulatnak is, jó szívvvel csinálják kitartóan és „finomul”! Közelg május hava itgenyülk szép furdónk is nemsokára — mire benépesedik Palics korzója kiut lesz már Piros Józsi is zenekarával és újra fogjuk hallani az ő régi szép magyar nótáit.

— **Halálozás.** Rendkívül súlyos csapás borította gyszába **Freund Ármín** bérlősegi főnököt és családját. Juczi nevű leánykája, ki alig töltötte be életének tizenegyedik tavaszát — tegnap délután szüleinek karjai között örökre lehunytja szemeit. A fiatal szép leányka néhány nap előtt esett vörhenybe és a betegség oly erővel támadta meg a leánykát, hogy hiába volt minden gondozás, hiába a szülők önfeláldozó ápolása — gyermekük tegnap délután meghalt.

— **A meggyilkolt mopszli.** A „Nemzeti casinó” vendéglősenek kedvencz kutyájáról szól ez a szomorú történet. Megénekeljük a történetét, mert szép, hü állat volt — szerette a gazdája, jól tartotta, senkit se bántott a szegény pára és mégis meggyilkolta valamely leketlen ember. A hü mopszli, amely Suchtl névre hallgatott — ott ült naphosszat a tükörablak mögött és odanyomva széles pisze orrát ez ablakokhoz, bámúlt ki a nagyvilágba. A mopszlit tegnapelőtt reggel élettelenül találta gazdája, szörnyen csodálkozott a hü kutya korai kimulán — állatorvost hivatott, mert nem hitte, hogy természetes halállal mult ki ez árnyékvilágból. Az állatorvos mérgezést constatált. Nagy adag patkány méreggel gyilkolták meg Suchtl a Vendéglős lehuzáta a kutya bőrét, kitömte és most ott van a parádés szoba ablakában a mopszli és gazdája lesi a lelketlent, ki a kutyáját megölte.

— **Füzet az indiai művészetről.** A csodálatos hája, meseálághba való, dussgazdag, buja indiai művészetről egy kis füzet jelen meg legközelebb. A füzet főként az indiai építőművészettel foglalkozik, s sokat beszél az el-lorai híres sziklatemplomról. A déli stílus e legészakibb remeke a VIII. században keletkezett. Még pedig sajtáságos módon. Nem a fala emberi munka, hanem az ürege. Nem odahordták az építőanyagot, hanem elhordták a hegyet, csak ott hagyva meg a természet alkotását, a hol az embernek falta volt szüksége; 50 láb széles, 270 láb mély templomudvart vájtak a hegybe. Az udvaron belül megmaradt a hegy tomege, s ezt átalakították templommá. A templom négyszögletes „vimána”, legfelső koronázata 90 láb magas van a föld felett. A falakat az indiai mythológiából velt képek díszítik, s a nagy hősköltemények alakjai. Sajnos, India gazdag mysticismusának kevés ismerője van, művészetét kevesen tanulmányozzák, pedig a díszítő-formák ily páratlan gazdagsága sehol másutt nem található. Ezért is igen nagy szolgálatoit tesz e füzet, mely gyönyörű képekben s a tudomány mai színvonalán álló szövegben magyarázza e sajátos cultura szü-ötteit, e buja föld termékét, melyet nem ártana a művészet számára még egyszer felfedezni. A füzet természetesen a „Nagy Képes Világtörténet” legujabb füzete. Az egész munka 12 kötetből fog állani.

— **A szabadkai Sakkör** f. hó 13 án kezdett meg két levelező sakkjátszmat az újvidéki Sakkörrel, ezen levelező verseny most élénk érdeklődést keltett a tagok között, kik figyelmével kísérik az e czézből kiküldött intéző bizottság tanácskozásait a huzások megállapításánál.

— **Az Ó-Becse—zombori vasúthoz** Zombor város 40 000 forint járult.

— **A szántovai áttérés.** Bajáról írja tudósítónk, hogy a szántovaiak közül mintegy 150 egyén, akik a gör. kel. vallásra áttértek, megbánták tettüket és visszatérni akarnak a róm. kath. egyház körébe. Ezeket az izgatott elámitották és mintegy kényszerítették az áttérésre. Az a hír, hogy Mélykut, Bikity, Tataháza, Gara és Vaskut községbeliek is áttérni akarnak, nem felel meg a valóságnak.

— **Tanulmány-ut.** A zombori felsőkereskedelmi iskola szokáshoz híven ez évben is rendez egy nagyobb szabású kirándulást. A kirándulók f. hó 22-én indulnak s az utirány a következő: Újvidék, Belgrad, Zimony, Orsova, Herkulesfürdő, Temesvár, Arad, homnét Szegeden keresztül a társaság visszatér Zomborba.

— **Megégett kis fiu.** Megrendítő szerencsétlenség történt Baján Radics István építő mester házában. Mint napszámosoknál szokás, ugy tett Garáz György is elment ő meg a felesége munkába és hat éves fiacskájukat egyedül hagyták odahaza szegényes lakásukon. A fucska, hogy unalmát elűzze, mindenféle játékba kapott, de egy sem tetszett neki annyira mint a gyufával való játszás. A gyufa gyújtogatása közben lángot fogott a fucska ruhája, a házbútorok a fiu rémes sikoltására segítségére rohantak és Kocsis József azon volt, hogy a fiu életét megmentse, de oly szerencsétlenül járt, hogy az időközben lángot fogott szalmazsák (hova a fiu ijedtében menekült) lángja a szemébe csapott és egyik szemére megégett. A kis fiu oly égési sebet szenvedett, hogy aligha éli meg a reggelt.

— **Szerencsétlenség egy építkezésnél.** Újverbászról írják, hogy a napokban egy ház építésénél a felhalmozott téglá egyik munkásra esett, úgy hogy teljesen összenyomta. A szerencsétlen ember rövid kintlódás után meghalt.

— **Ismét hamis bor a Bácskában.** Mint ó szívácsi tudósítónk jelenti, ott megint egy borhamítási ügyben folyik a vizsgálat. Marer János és Zayt Libhauser bátaszéki bornagykereskedőknek egy hajója állott a Ferenczcsatornán, amelyen hetven nagy hordó bor volt. A zombori börtellenőrszög bizottság ezen hordók tartalmában talált hamisítottnak látszó bort. Több hordót azonnal lefogták s tartalmukból több palackkal felküdtek a budapesti vegyelemző állomásra.

— **A „Látképes levelező-lapok”** — a képes levelező-lap gyűjtők lapja — első száma április 15 én jelent meg igen érdekes, hasznos hasznos és szórakoztató tartalommal, valamint gazdag csere- és közvetítő-rovattal. — Ára az 1899. évre 75 kr. A 24 oldalas lapocskát — mutatványszámot — kívánatra ingyen és bérmentve küldi meg a „Látképes levelező-lapok” kiadóhivatala Tata Komárommegye.

## Elgázolta a vonat.

— Saját tudósítónktól. —

Megrendítő szerencsétlenség történt tegnap este a kelebiai állomás közelében. A szerencsétlenségnek egy földmives ember az okozója,

aki most önkivületi állapotban fekszik a kórházban.

Az esetről a tudósítónk a következőkben számol be:

Mátics Vojin tavankuti földmivesnek tegnap délután jó kedve kerekedett, elment tehát egy kocsmába s ott idogált késő estéig. Már sötét volt a mikor hazafelé indult. Utja a Szabadka—zombori vonal sinpárján vezetett keresztül, el is érkezett odáig, ott azonban, hogy hogy nem elszédült és ledőlt a sinre akként, hogy jobb karja és lábafeje a sinpár között feküdt. Ott el is aludt. 10 óra 10 perczkor este érkezik Zomborból Kelebiára a személyvonat, a melynek 8—10 kocsija keresztül ment a szerencsétlen emberen, úgy, hogy jobb karját teljesen összeroncsopta s jobb lába fejét levágta, fején is könnyebb sérülést szenvedett.

A szerencsétlenül járt ember az iszonyu fájdalom következtében feleszmélt és kiáltozni kezdett, amire figyelmessé lett a közeli vasúti őr és a hang után haladva, megtalálta Máticsot, aki eszméletlenül vértócsában feküdt a vasúti sinen. A vasúti őr azonnal bevitte lakására és a szerencsétlenségről értesítette a szabadkai allomás főnökséget, ez pedig a mentőket, akik ma reggel 4 órakor vasúton mentek ki a helyszínére és behozták a beteget a helybeli kórházba, ahol most élet és halál között eszméletlenül fekszik.

## Pótszezőn.

### A bányamester.



Ápril 13.

A megpótolts szezőn utolsó előadása volt ma este. Szépen megtelt a ház az operette ensemble búcsú fellépére és a közönség az előadók minden énekszáma után zajos tapsba tört ki, ujrázott — de a színészek siettek, mosolyogva hajtották meg magukat, de nem ismételték: a gőzmasina várta már Thália papjait, — az előadás után még arra se lesz tán idejük, hogy bepokolják a ruhájukat — hogy megvacsoráljanak a vonat nem vár 11 óra 3 perczkor viszi a társulatot Szolnok felé.

A búcsú előadás minden tekintetben sikerült. Az előadók jó kedvvel játszottak. Sugár Aranka, Mihályi Ernő, Kiss Pista és Torossy Katicza gyönyörűen énekeltek és különösen az előbbi három első felvonásbeli terzetje rendkívül szép volt és nagy hatást keltett. Sok derűtséget okoztak Lomniczyék mókáikkal, továbbá Ferenczy és Virágháti, szóval egy perczre se volt borus hangulat a búcsuzás dacára a színházban, de hát nem volt ez végleges búcsuzás — néhány hó múlva az egész mostani operette ensemble vissza fog jönni, a tegnapi estén elbúcsuzott drámai tagokkal együtt — megerősödvé számban, de meg tán tehetségekben is.

## Utóhang.

Apró sűrű cseppekben hullt az eső mikor Thalia papjai felszedve sátorfájukat megindultak nyári vándorutjukra. Együtt ment az egész társaság. A drámai primadonna — az operette diva, a soubrett, a kis kardalós né egy kupéba jutott a nyári tragikával, közibük szorult a komika és az intrikus a vékony ko-

mikus (kinél szomorubb ember ez éjjel nem volt a társulatban) a főrendező, a kóristák, kik a nyáron mind önálló művészek — amolyan nyári művészek — mind — mind két nagy másodosztályú kocsiába ültek — és búcsúcsókokat hintettek a sötétségbeburkolt városnak. Hosszu hat nyári hónapig lesznek távol ettől a várostól, amelyet ők mindannyian nagyon megszerettek.

A direktor megváltotta az ő nagy családja minden egyes tagjának a vasúti jegyeket — elküldte őket előre Szolnokra, ő maga a másnapi gyorsvonattal a fővárosba utazott, hogy a téli ensemble részére a hiányzó tagokat szerződtesse.

Most, hogy néhány óra bezárultak színházunk kapui, optimistikus hangulat fog el és olyan reményeket tűzők a jövő szezőn társulatához, mely ha teljesül — a vidéki színházak között első helyen fog állni a miénk.

A rendezés, az adminisztráció körül volt az idén a legtöbb hiba. A rendezést terhelik a gyenge előadások, a készültségek és — mondjuk őszintén — a fejtelenségek, a miket bizony többször kellett tapasztalunk.

Reméljük tehát mindenekelőtt azt, hogy egy vagy két próbára még a legkönnyebb darabot se fogják színtre hozni. Sokat bíznunk direktorunkban és sokat várunk Csiky Lászlótól, ki a drámákat fogja jövőre lerendezni. Az ő intelligenciája az ő tudása, az ő majd 20 éves színpályája elég garanciát nyújtanak arra, hogy rendezői nehéztisztét betölti, sikerrel érvényesíti.

Az operette és látványos darabokat Derék rendezői jövőre és miután kevesebbet lesz elfoglalva, jobban fog megfelelni, mint az idén, mikor minden előadást ő rendezett és még játszott is.

A drámai ensemble még mai napig nem teljes, de ha jó tragikát és drámai anyát fog szerződtetni directorunk, akkor szép drámai előadásokban lehet részünk.

Kápolnai Juliska, Földi Frida, Márkus, Csiky, Szathmári, Pesti, Baróti, Tóth és némely szerepben Lomniczy is jeles erők és ha tehetségük mellett szorgalmasak is lesznek, nem lesz okunk panaszkodni a drámai előadások gyengesége miatt.

Az operette ensemble már úgyszólván teljes, még csak azt óhajlanók, ha már oly kitűnő elsőrendű tagokat szerződtetné, a karszemélyzetnél se fukarkodják. Ma már a coloratur primadonna is szerződtetve lévén, négy olyan énekesnő és énekes, mint Sugár Aranka Gábor Nelli, Mihályi Ernő és Kiss Pista, továbbá Torossy, Keresztély Flóra, Derenghy, Virágháti, Ferenczi, a Lomniczy pár igazán élvezetes előadásokat produkálhatnak és fognak produkálni Váradi karmester vezetése alatt, de a karszemélyzetet okvetlen szaporítani kell.

A városi hatóság pedig a nyári szünetben — reméljük (ez a leggyengébb reményünk) — egy kevés gondot a színházra is fog fordítani, diszletek és egyéb kellékeket beszerez, hogy ne legyen olyan bosszantóan szegényes a mi úgy is szörnyű mód kopott és környes körül lukas színpadunk.

Végül reméljük, hogy a városi hatóság oda fog hatni, hogy a directornak több subventiót adjunk és nem engedi, hogy az általa fizetett emberek, még a directortól is buzzanak fizetést.

Ha aztán reményeink teljesedni fognak — közönség is lesz, mely a színházba jár.

—n.



**MÖRATHON** egy imprágnált zamatos gyógyfükevek rék czigretta- és pipadobányhoz

**Ö**römmel szítja az ember kitűnő tulajdonságai miatt  
**R**ágyujtva bármily dohányással, az utóbbi égető csipős ize elvész legregezszegebb keverék cigarettá- és pipadobányba

**T**ekintve azt, hogy Mörathon a nikotin ártalmas hatását a gyomorparalízisra, minden dohányzóknak nélkülözhetlen

**H**at és pipadobányával vagy négy rész cigarettadobányával keverteti

**O**rvosok által minden dohányzóknak ajánlatai

**N**agy és mag 30 kr., kis csomag 10 kr., külön vágat és csomagolás pipadobány és külön cigarettadobány részére

Próbaküldemény: 10 kis csomag bérmentve 1 frt 26 kr. utánvét mellett.  
Viszonteladónak jó vedelmező.

Egyedüli készítő: **MÖRATH TIVADAR** gyógyfükekeskedés Grác.

Vezérképviselő Magyarország és társországok részére: **Dvorzák János** Budapest. VI. Gyár-utca 43.

1327 szám 1899 tlv.

### Árverési hirdetményi kivonat.

A szabadkai kir. trvszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Blau Géza ügyvéd végrehajthatónak Gaál András és neje végrehajtást szenvedő elleni 11 frt 54 kr lőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a szabadkai kir. törvényszék a szabadkai kir. járásbíróság területén levő Szabadka város határában fekvő, szabadkai 4718 sz. betétben A. f. 8039 hrsz. a. foglalt VIII. kör 340 sz. Gaál András és neje szül. Nemes Teréz neveiken álló s az 1881 évi LX. t. rz. 156 §-a értelmében egészen elárverezendő házra és pedig C 11 rsz. a. Kiss Dógyi Julia javára bekebelezett lakhatási szolgálmi jog fenntartása mellett 1320 frt ezen megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1899. évi május hó 3-ik napjának délelőtt 9 órakor a szabadkai kir. törvényszék telekkönyvi hivatalában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 132 frt krt készpénzben vagy 1881 LX t.-c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 november hó 1-én 3333. sz. a. kelt Igazságügy miniszteri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881 LX. t.-c. 170 §a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szabadkán, a kir. trvszék telekkönyvi hatóság 1899. évi február hó 4-ik napján.

**Dr. Eperjessy Béla,**  
törvényszéki bír.

## ÉRTESÍTÉS.

Mély tisztelettel alulírott van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy **f. évi május hó első napjaiban**

**a Kossuth-utczában, dr. Dominus-féle házban**

**CZUKRÁSZDÁMAT**

megnyitom.

A Kugler-féle cs. és kir. udvari cukrászdában szerzett számos évi gyakorlatom továbbá Budapest székesfőváros belvárosában 10 éven túl fennállott önálló üzletem révén a főváros legelőbbkelő köreinek magas pártfogását és megalapozását voltam szerencsés birni. Czukrászlám jó hírneve az arisztokratia legmagasabb körében is ismeretes volt ugyannyira, hogy Ő c. és kir. Fensége, Oldvid főhercegudt is vásárlóim közé volt szerencsém számítani.

Midőn a szabadkai n. é. közönség szives bizalmát kérem, igérem egyuttal, hogy a fővárosban eddig szerzett jó hírnevemnek megfelelőleg oda fogok törekedni, hogy megalapozását minden tekintetben kiérdemelnem lehessenek és magamat nagybecsű pártfogásába ajánlva, vagyok alázatos szolgája

**Hermann Frigyes,** czukrász.

### Bámulatos szépséget

lehet elérni a **Dr. Spitzer-féle Mária** kenőccsel, amely már egy tégely használatánál elhalványítja a szeplő- és májfoltokat, állandó használatá pedig teljesen eltávolítja. A „Diana-Pouder” és „Mária-szappan”-nal használva pedig megóvja az arcz bársonyos külsejét a késő öregségig.

Kapható:

**GOVORKOVICH JÁNOS** Mária-gyógyszertárában Eszék, felsőváros

eredeti csomagokban. Raktár **Wagner** és **Boboly** fehérneműkereskedésében Szabadkán, **Török József** gyógyszerésznél Budapesten és minden nagyobb gyógyszerertárban. Egy tégely 35 kr. Postán legkevesebb 3 tégelyvel küldök utánvétellel. Bővebb felvilágosítással ingyen és bérmentve.

## Mindenki maga festheti padlóját!!

O. Fritze-féle Bernstein olaj-lakfesték

tartósságban, keménységben és fényben felülmul mindenféle gyártmányt

O. Fritze-féle Bernstein olaj-lakfesték

6 óra alatt szárad (jótállás mellett)

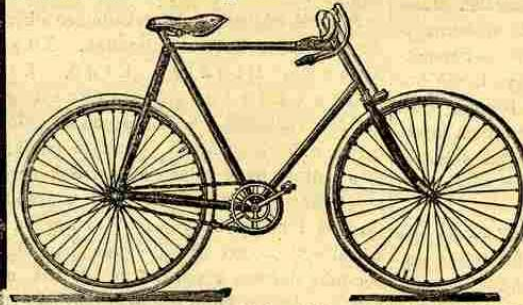
O. Fritze-féle Bernstein olaj-lakfesték

a konkurrens gyártmányoknál sokkal kiadók, 1 klg. elegendő 16 m. padló egyszeri befestésére

**Tehát használatban a legolcsóbb.**

Raktár Szabadkán **Vasvári** és **Hoffmann** festékkereskedésében.

## !!! Használjon Ön FEGYVERKEREKET!!!



Különös előnye utólérhetlen

könnyű járás

(megerőtetés nem létezik)

**Steyri fegyvergyár**

a világ legnagyobb kerékpárgyára.

Arjegyzékek ingyen és bérmentve.

Magyarországi vezérügynökség:

**KANN** és **HELLER** cégnél

Budapest.

Képviselet és raktár: **STERN ADOLF SZABADKA.**

Minden hirdetés beiktatása legatább 50 krba, 20 szónál többre terjedő hirdetésnél minden szó 2 krba, vastagabb betűkből 3 krajczárba kerül.

## APRÓ HIRDETÉSEK

Az apró hirdetések előre fizetendők; hirdető félnek nevével vagy lakoziméval ellátott hirdetések után 30 krajczár helyigilleték külön fizetendő.

<p>Egy jó házból való fiu <b>órás üzletbe</b> tanonczul kerestetik. Czím a kiadóhivatalban.</p>	<p><b>Eladó villa telek Palicson.</b> A villamos vasut vég állomásán (150 el távolságra) 1000 el parcellákban jutányos árban esetleg 10 évi törlesztésre villatellek eladók. Bővebbet a kiadóhivatalban.</p>	<p><b>Eladó</b> egy teljesen jó karban lévő diszkotésú „Magyar Lovikón” (17 kötet) jutányos áron. Bővebbet a kiadóhivatalban</p>	<p>A főtéren egy jó forgalmu teljesen újonnan berendezett <b>fűszerüzlet</b> más vállalat miatt eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.</p>	<p><b>Fűszeres-segéd</b> kerestetik, aki érti alaposan a fűszerszakmát. Ajánlatokat mielőbb kér <b>Hajduska Vilmos</b> Csantavér.</p>
---	--	--	--	---